

stofwisseling der spieren met sterk vergroot verbruik van *debt*-zuurstof, gepaard met verhooging van het melkzuurgehalte van het bloed gedurende veel langer tijd dan bij normalen zelfs na geringen spierarbeid en dus verschuiving der PH-waarde van het bloed, met ten gevolge dyspnoe, oedemen enz. Deze hier slechts door sprongsgewijze uitgekozen punten aangeduide beschouwing draagt een sterk persoonlijk karakter, wat haar des te aantrekkelijker maakt.

Een ander groote en belangrijke mededeeling is die van HEYMANS (Gent) over zijn bekende gekruiste bloedomloopproeven met twee en drie honden tegelijkertijd uitgevoerd.

Ook het referaat van RIHL (Praag) over de normale en abnormale prikkelvorming in het hart is buitengewoon leerzaam. Behalve de algemeene physiologie en topographie der plaatsen, waar de oorsprongsprikkels der hartbewegingen ontstaan, behandelt dit referaat ook uitvoerig en duidelijk het ultramoderne vraagstuk der „harthormonen” (DEMOOR en HABERLANDT, welke beide namen ik in omgekeerde volgorde plaats als RIHL) en „automatines” (ZWAAR-DEMAKER).

Om op de hoogte te geraken van den hedendaagschen stand van tal van bloedsomloopvraagstukken kan ik de lezing dezer handelingen zeer aanbevelen. Een congres is dikwijls de plaats waar de onderzoekers om strijd wedijveren in den beknopten vorm zoo duidelijk mogelijk op het belangrijkste in hun werk de aandacht te vestigen. Dat is op dit congres den meesten sprekers goed gelukt en de lezers der handelingen kunnen slechts wel daarbij varen.

G. VAN RIJNBEEK.

Dr. E. MARKOVITS, *Röntgendiagnostik der Erkrankungen innerer Organe in Tabellenform*. Leipzig, GEORG THIEME, 1928.

Prijs: 13.50 mark, geb. 15.50 mark.

Bij de tegenwoordige neiging tot populariseering van de Röntgendiagnostiek zal dit boek ongetwijfeld velen van dienst kunnen zijn. De schrijver (een medewerker van HOLZKNECHT) geeft in een groote reeks tabellen en schemata de veranderingen weer, die bij pathologische omstandigheden in het Röntgenbeeld gevonden worden. Op zeer overzichtelijke wijze zijn deze veranderingen aangegeven, zoodat de niet-specialist althans eenig denkbeeld krijgt op welke wijze de Röntgendiagnostiek geschiedt en op welke punten daarbij in het bijzonder gelet wordt. Bij ieder orgaan worden eerst op dezelfde duidelijke wijze de variaties aangegeven, die reeds in normale omstandigheden gevonden kunnen worden en waarvan de kennis voor een behoorlijk inzicht in de eerste plaats noodzakelijk is. Voor dengene, die zich een indruk wil vormen op welke wijze de verschillende ziekten in het Röntgenbeeld tot uiting kunnen komen, geeft dit boek de hoofdzaken zeer eenvoudig en duidelijk aan. Het nadeel van deze boeken is, dat zij juist door hun groote bevattelijkheid en helderheid menigeen zouden verleiden tot de meening, dat het lezen van Röntgenphoto's niet zoo moeilijk is, een opvatting, waartegen HOLZKNECHT in de voorrede, van dit, in zijn soort voortreffelijke boek, nog eens uitdrukkelijk waarschuwt.

H. J. G. WYERS.